5/40

ئەی کرێکاران وگەلانی زۆرلێکراوی دنیا یەکگرن!

پێڕەوی ناوخۆی

کۆمەڵەی ڕەنجدەرانی کوردستان

— لە بڵاوکراوەکانی کۆمەڵەی ڕەنجدەرانی کوردستان —

لەلایەن
یەکەمین کۆنفرەنسەوە
پەسەند کراوە
ئایاری ١٩٨١

ئەی کریکاران و گەلانی زورلیکراوی دنیا یەکگرن

پەیرەوی ناوخوی
کومەلەی رەنجدەرانی کوردستان

لەلایەن

یەکەمین کونفرەنسەوە

پەسەند کراوە

ئایاری ١٩٨١

کومەلە سالی ۱۹۷۰ وەکو وەرچەرخانیکی پیویست و بابەتی بو ریکخستنی کریکاران و رەنجدەرانی کوردستان و موتوربەکردنی حولانەوەی رزگاری نیشتمانیی بە بیروباوەری مارکسیزم - لینینیزم لە ئەنجامی یەکگرتنی چەند ئەلقە و کەسانیکی مارکسی لینینیی دا دامەزراوە.

کومەلە لە هەلومەرجیکی دژوار و لە سنوریکی تەسکدا

دیاری کراودا کەوتە کار بو بینا کردنی ئایدیولوجی و ریکخراوەیی خوی ، چونکە ئەو کاتە سالی فاشستی حزبی بەعس دەسەلاتدار بیروباوەری بورجوازی راستڕەو و کونەپەرستانە بەسەر سەرکردایەتی جولانەوەی کورددا زال بو ، سەرەرای ئەمانەش بیروباوەری مارکسیزم ـ لینینیزم لەلایەن تەحریفیەکان و ئیسلاحیەکانەوە شیوینرابو .

کومەلە لە سەرەتای کارکردنیدا ، گرنگیی تەواوی دابە دوزینەوە و ریکخستنی هەلبژاردەی تیکوشەرە شورشگیرەکانی کوردستان و پەروەردەکردنی سیاسی و ئایدیولوجیان ، بەبی ئەوەی خوی لەناو ئەنکەدا یاخود لەلای حزب و ریکخراوەکانی ئەوسای کوردستان و عیراق ئاشکرا بکات ، کومەلە بە سەرکەوتویی قوناغی خوبیناکردنی بری .

ریکەوتنەکەی جەزائیر کە کارەساتی ١٩٧٥ ی بەدوادا هات ، هەرەسی ئایدیولوجی و شکانی ریبازی سیاسی و ریکخراوەیی چینی بورجوازی کورد بو ، وە لە هەمان کاتدا مەینەتییەکی گەورەشی بەسەر گەلەکەماندا هینا . کومەلە لەناو ئەو هەرەسەدا هاتە پیشەوە بو ئەوەی رولی میژویی خوی بگیری و پی بنیتە قوناغیکی نویی خەباتەوە .

کومەلە بەشداریەکی کاریگەری کرد لە دامەزراندنی داو و دەزگا سیاسی و ریکخراوەیی و پیشمەرگەییەکانی یەکیتیی نیشتمانیی کوردستاندا ، کە دوا بە دوای کارەساتی ١٩٧٥ وەکو ریکخراویکی نیمچە بەرەیی بو کوکردنەوە وسازدان و ریکخستنی تەیار و چین و تاقمە پیشکەوتنخوازەکانی کومەلی کوردستان پیکهات ، وە رولیکی گرنگی گیرا لیە، دەست

پی کردنی خەباتی سیاسی چەکدار و هەلگیرساندنی جەنگی پارتیزانی دا. وە لە هەمان کاتدا سەربەخویی سیاسی و ئایدیولوژی و ریکخراوەیی خویشی پاراست و چاکتر چەسپاندی.

ریبازی سیاسی و پیشمەرگەیی کومەلە کە لە ئەنجامی شی کردنەوەی هەلومەرجی کوردستان دا لە بەر تیشکی بیروباوەری م ـ لدا دیاری کراوە جیگەی پەسند کردن و پشتیوانی کومەلانی خەلک بوە و هویەکی گرنگی گەشەکردنی چونایەتی و چەندایەتی کومەلە و بو پیشەوە چونی جولانەوەی گەلەکەمان و یەکیتیی نیشتمانیی کوردستان بوە .

کومەلە ئەگەرچی زەرەری گیانی زوری لی کەوتوە، چەندین ئەندامی سەرکردایەتی و دەیان کادیری پیشکەوتوی و سەدان ئەندام و لایەنگری لە کوری خەباتی شورشگیرانەدا شەهید

بون ، بەلام خوراگری و ئازایەتی بی وینەی هاوریکانی کومەلە لە زیندانەکانی دوژمن دا ، لەژیر ئەشکەنجە و لەبەردەمی پەتی قەنارەدا، وە قارەمانیتی و جەربەزییان لە مەیدانەکانی شەر و پیکادان دا ، وە رەفتار و هەلسوکەوتیان لەنا و خەلکدا . . . بوتە سەرمەشقی سەدان و بگرە هەزاران تیکوشەری نویی کوری خەباتی شورشگیرانە لەشار و گوندەکانی کوردستان دا .

کومەلە بو لیدوان و هەلسەنگاندنی مەسەلە سیاسی و ئایدیولوجی و ریکخراوییەکانی ، وە بو دانانی ری و شوینی نویی تیکوشان تا ئیستا چەند کوبونەوەیەکی گرنگی ساز کردوە ، لەوانە کوبونەوەی فراوانی کادیرەکانی لە نەوروزی ٧٨ وە لە تشرینی دودمی ٧٨ دا، بەلام لە هەمو ئەوانە گرنگتر بەستنی سەرکەوتوانەی یەکەمین کونفرەنسی کومەلە بو لە

ئایاری ١٩٨١دا بە ئامادەبونی ١٨٥ ئەندام بە نوێنەرایەتی سەرانسەری ڕێکخستنەکەی، کە گەورەترین روداوی ڕێکخراوەیی ژیانی کومەلە بو، وە هەر لەویشدا پەیرەوی ناوخو بو کار پی کردنی لەمەولا دانرا و بریاری لەسەر درا.

١- کومەلە :-

١- ناوی - کومەلەی رەنجدەرانی کوردستان - ە.

٢- کومەلە، ریکخراوی چینی کریکاری..کوردستانە،رەنجدەران و روشنبیرانی شورشگیریش لەژیر ئالای خویدا کو ئەکاتەوە.

٣- کومەلە، ریکخراوێکی مارکسی - لینینیە، بەپیی جیهان بینی مارکسیزم - لینینیزم دامەزراوە و کار ئەکات.

٢- ئەندامەتی کومەلە :-

هەمو هاولاتیەکی کوردستان - ئافرەت و پیاو - ئەتوانی ببیتە ئەندامی کومەلە، پاش بەسەر بردنی ماوەی پالاوتنی دیاری کراو، بەمەرجیک :

١- بەرنامە و پیرەوی ناوخوی کومەلە پەسند بکات.

٢- لە ریزەکانی کومەلەدا بە چالاکی خەبات بکات.

٣- لایەنی کەمی هوشیاری چینایەتی و نیشتمانیی هەبیت.

٤- ناو و ناوبانگی باش و دەس و دەم و داوین پاک بیت.

٥- بە پیی دەرامەتی خوی (بە مەرجیک لە مانگیکدا لە دەسکەوتی ٢ روژی کەم تر نەبیت) ئابونە بدات.

٦- تەمەنی لە (٢٠) سال کەم تر نەبیت.

٣- ئەرکەکانی ئەندامی کومەلە :-

١- بەو پەری لەخو بوردن و دلسوزیەوە سیاسەت و

بڕیارەکانی کومەلە جی بە جی بکات .

٢- بەرژەوەندی گەل بخاتە سەرو بەرژەوەندی کومەلە و بەرژەوەندی کومەلە بخاتە سەرو بەرژەوەندی خویەوە .

٣- هەولی بەرزکردنەوەی ئاستی هوشیاری سیاسی و تیوری خوی بدات .

٤- پەیوەندی لەگەل جەماوەر بەهیز بکات ، لە جەماوەرەوە فیر بیت و جەماوەر فیر بکات ، بەشداری چارەسەر کردنی کیروگرفتەکانیان بیت و هەول بدات کاری جەماوەر بە هوی جەماوەرەوە ئەنجام بدات .

٥ - یەکیتی ریزەکانی کومەلە بپاریزیت .

٦- نهینییەکانی کومەلە بپاریزیت .

٧- راستی لە کومەلە نەشاریتەوە ، نەترس و مەوزعی بیت لە

رەخنەکانی دا ، دژی خویەرستی و سەلتایەتی و خوبەزل زانین بیت .

٨- بەبی رەزامەندی کومەلە هیچ جورە پەیوەندییەک لەگەل هیچ لایەنیکی تردا نەبەستیت .

٤- مافەکانی ئەندامی کومەلە :-

١- هەلبژاردن و خوهەلبژاردن بو هەمو ریکخراو و دەزگایەکی کومەلە بە گویرەی مەرجە پیویستیەکانی ئەندامەتی ئەو دەزگایە .

٢- پیشنیار و پرسیار و رەخنەگرتن لە هەمو مەسەلەیەکی سیاسی ، پیشمەرگەیی ، ریکخراوەیی بەپیی سەرەتاکانی ناوەندیتی دیموکراتی .

٣- لە کاتی لی پرسینەوەدا مافی روبەرو بونەوە و بەرگری

لەخو کردنی هەیە .

٤- لە پێویستی و تەنگانەدا یارمەتی خوی یا خێزانەکەی بدرێت .

٥- وەرگرتن و پالاوتن لە کومەڵەدا :-

١- ئەو کەسانەی ئەیانەوی بێنە ناو کومەڵەوە - بە پێی ئاستی هوشیاریمان - لە ئەڵقەی روشنبیریدا رێکئەخرێن .

٢- پاش بەسەر بردنی سەوکەوتوانەی ماوەی ئەڵقەی روشنبیری، ماوەی پالاوتن دەس پی ئەکات کە ٦ مانگ تا ١ ساڵ ئەخایەنی بە پێی پایەی چینایەتی ئەو کەسە .

٣- پاش بەسەر بردنی ماوەی پالاوتن و بە دەس هێنانی مەرجەکانی ئەندامەتی ، ٢ ئەندامی کومەڵە ئەبی پشتیوانی لە داواکەی بکەن بو ئەوەی کومیتەی رێکخراو شەرەفی ئەندامەتی

بداتی .

٤- هەرکەسێک ئەندامی رێکخراوێکی سیاسی تر بوبی و وازی هێنابی ، تەنیا بە رەزامەندی ناوەندی کومەڵە شەرەفی ئەندامەتی پی ئەدری .

٦- سزادان لە کومەڵەدا :-

١- هەر ئەندامێک ئەرکەکانی ئەندامەتی بەجی نەهێنا ، یان مەرجێکی ئەندامەتی لەدەستدا، یان زیانی بە کومەڵە گەیاند ، لە کومەڵە دەر ئەکرێت .

٢- هەر پێشمەرگەیەک تەسلیم بوەوە بە دوژمن ، شەرەفی ئەندامەتی کومەڵە لەدەست ئەدا ، ئەگەر ویستی بگەرێتەوە ریزی کومەڵە ، ئەبی سەر لەنوی لە ئەڵقەی روشنبیریەوە دەس پی بکاتەوە، پاش تێپەربونی ٢ ساڵ بە رەزامەندی ناوەند

وەرئەگیربتەوە .
لی خران حورەکانی تـــری ، دورخستنەوە ، ٢ـ سەرنج راکیشان
سزادانی بوئەو ئەندامانەی لە بەجی هێنانی ئەرکەکاندا
کەم تەرخەمی ئەکەن . یا سەرپیچی ئەکەن لە جی بەجی کردنی
فەرمانەکان دا .

٧ـ پرنسیپەکانی ریکخیتنی کومەلە :ـ
١ـ ناوەندیتی دیموکراتی پرنسیپی بنچینەیی دارشتنی
ریکخستن و کار کردنی ناوەوەی کومەلەیە .
٢ـ دەزگا سەرکردەییەکانی کومەلە بە ریگەی راویـــژی
دیموکراتی و هەلبژاردنی ئازاد پیکئەهینرین .
٣ـ دوان لە بریار و هەلویست و فەرمانەکانی کومەلە ،
بو دەربرینی بیروڕا و پرسیار و پیشنیار و رەخنە لە چوار

چیوەی ریکخستن دا ئازادە .
٤ـ بریارەکانی کومەلە بەبی مەرج و دودلی ئەبیت حی بە جی
بکرین ، ئینجا رەخنەیان لی بگیری .
٥ـ دەزگاکانی خوارو ملکەچی دەزگاکانی سەروتر و سەرانسەری
ریکخستن ملکەچی سەرکردایەتی وکەمایەتی ملکەچی زورایەتییە .
٦ـ بریارەکان بەکومەل ئەدرین و لی پرسراویتی و جی بەجی
کردنیان بەتاکە ئەسپیردری .
٧ـ ریزەکانی کومەلە لەسەر بنچینەی یەکیتی بیرو کار و
ئامانج ئەپاریزری .

٨ـ بیناى ریکخراوەیی کومەلە :ـ
شیوەی سەرەکی بینای ریکخراوەیی کومەلە
هەرەمییە لە خوارەوە بو سەرەوە ، بەم جورە :

١ـ شانە :

آ ـ یەکەیەکی بنچینەییە ، بنکەی جەماوەری و رەگی کومەلەیە لەناو کومەلانی خەلکدا .

ب ـ شانە لە ٣ ـ ٥ ئەندام پیکدیت .

٢ـ پول :

آ ـ پول ئەرکی بەیەکەوە بەستنی چەند شانەیەک و ئاراستە کردنیانی لە ئەستودایە .

ب ـ پول لە ٣ ـ ٥ لی پرسراوی شانەکان پیکدیت .

٣ـ کەرت :

آ ـ کەرت لە لی پرسراوەکانی پولەکانی ناوچەیەکی دیاری کراو پیکدیت .

ب ـ کەرت ئەرکی بەریوە بردن و رابەرایەتی ریکخستنی

لە ئەستودایە لەو سنورەدا کە ریکخراو بوی دیاری کردوە .

ج ـ کەرت دەسەلاتی وەرگرتنی پالیوراوی ئەندامەتی هەیە .

٤ـ ریکخراو :

آ ـ ریکخراو پیکدیت لەسەرجەم ریکخستنی کومەلە و کەرت و پولەکانی لە شاریک یان لە ناوچەیەکی دیاری کراو .

ب ـ ریکخراو بەرپرسیارە لە بەریوەبردن و هان دان و ئاراستە کردنی ریکخستنی کومەلە و کەرتەکانی و لە سەرکردایەتی کردنی جەماوەری ئەو شارە و ناوچەکەی.

ج ـ ریکخراو دەسەلاتی وەرگرتن و دەرکردنی ئەندام و جورەکانی تری سزادانی هەیە .

ریکخراو دەسەلاتی دەرکردنی بەیاننامە دەربارەی
د ـ ریکخراو دەسەلاتی دەرکردنی بەیاننامە دەربارەی پوستەری
روداوە ناوچەییەکانی سنوری چالاکی خوی و پوستەری
هان دانی هەیە .

٥ـ کومیتەی رابەرایەتی ریکخراوەکانی ناوخو (کع ر) :

آـ (کع ر) بەرزترین دەزگای کومەلەیە لەناو شارەکان دا
بو پیکەوە بەستن و رابەرایەتی سەرجەم ریکخراو و کەرت
و دەزگا جورەوجورەکانی کومەلە لەناو شارەکان دا .

بـ (کع ر) پیکدیت لە لی پرسراوانی ریکخراوەکانی شارە
گرنگەکان و ژمارەیان لە ٧ ئەندام تی ناپەریت .

ج ـ (کع ر) راستەوخو بەستراوە بە ناوەندی کومەلەوە ،
وە لەلایەن ئەوەوە ئاموژگاری و رینوینی ئەکرین .

د ـ (کع ر) بوی هەیە بە رەزامەندی ناوەندی کومەلە

ریکخراو و کەرتی نوی پیکبهینی وە لە پال شیوەی
هەرەمی‌دا، شیوەکانی تریش لە ریکخستن‌دا بەکاربهینی.

هـ ـ (کع ر) دەسەلاتی دەرکردنی بەیان و بلاوکراوە و پوستەر
لە سەر روداوی شارەکان و دەس‌پیشکەری لەرابەری
کردنی خەباتی روژانەی جەماوەری شارەکانی هەیە .

٦ ـ کومیتەی سەرکردایەتی :

آـ (کع س) بەرزترین دەسەلاتە لە کومەلەدا لە ماوەی
نیوان ٢ کونفرەنس‌دا، وە بەرپرسیارە لە جی‌بەجی‌کردنی
بریارەکانی کونفرەنس و لە هەمو چالاکی‌یە سیاسی ، تیوری،
ریکخراوەیی و پیشمەرگەییەکانی کومەلە و گەشەپیدانیان.

بـ (کع س) لە کونفرەنس دا هەلئەبژیردریت ، لە ٩
ئەندامی ئەصلی پیکدیت و ٢ ئەندامی جیگری ئەبیت .

ج ـ (کءس) بەلای کەمەوە سالی ٤ جار کوبونەوەی ئاسایی ئەکا ، بوی هەیە ئەندامانی جیگیر بەشدار بکات بی ئەوەی مافی دەنگدانیان هەبیت .

د ـ (کءس) لە یەکەمین کوبونەوەی ئاسایی خوی‌دا سکرتیر و ۲ ئەندام هەلئەبژیری بو پیک هینانی ناوەندی کومەلە .

٧ـ (ناوەند)ـی کومەلە :

هەمو دەسەلاتەکانی کومیتەی سەرکردایەتی هەیە لە مازەی‌نیوان دووکوبونەوەدا، وە بەرپرسیارە لە جی بەجی کردنی بریارەکانی(کءس) و راپەراندنی هەمو کاروبارەکانی کومەلە و رابەرایەتی خەباتی کومەلە بە گشتی .

٨- سکرتیر :

آ ـ سکرتیر لیپرسراوی یەکەمی کومیتەی سەرکردایەتی‌یە و بە هاوکاری کءس بەرپرسیارە لە بەریوەبردنی کاروباری کومەلە .

ب ـ سکرتیر ئەبیت ئاگاداری هەمو کاروباریکی سیاسی و تیوری و ریکخراوەیی و پیشمەرگەیی و چالاکی‌یەکانی تری کومەلە بیت .

ج ـ نامەنوسین و ئاموژگاریەکانی ناوەند ئە ئیمزای ئەو یان هی یاریدەدەرەکەیەوە ئەبیت .

د ـ سکرتیر ئەبیت راپورتی گشتی دەربارەی باری گشتی کومەلە پیشکەش بە کونفرەنس بکات .

هـ ـ بوی هەیە سەرنجی ئەندامانی کءس رابکیشیت بو هەلە

و کەم و کورییەکانیان .

٩- پلینومی کومەلە :

١- پلینوم کوبونەوەیەکی فراوانە ئەگیریت بو هەلسەنگاندنی ئیش و کاری کومیتەی سەرکردایەتی ، یا دارشتنی تاکتیکی نوی، یا گورین و پرکردنەوەی، سییەکی ($\frac{1}{3}$) ئەندامانی کومیتەی سەرکردایەتی، یا دیاری کردنی کاتی بەستنی کونفرەنس .

٢- پلینوم پیکدیت لە ئەندامانی کومیتەی سەرکردایەتی و جیگرەکانی و نوینەرانی ریکخراوەکان و کادیرە پیشکەوتووەکانی دەزگا سەرکردەییەکانی .

٣- پلینوم سالی جاریک یان لە کاتی پیویستدا لەسەر داوای زوربەی ئەندامانی کومیتەی سەرکردایەتی یا داوای زوربەی ریکخراوەکانی کومەلە ئەگیریت .

١٠- کونفرەنسی کومەلە :

١- کونفرەنس بەرزترین دەسەلاتە لە کومەلەدا . بەرنامەی کومەلە و پیرەوی ناوخو دەسکاری ئەکات و ئەیگوریت ، چارەنوسی کومەلە دیاری ئەکات . لە ئیش و کاری کومیتەی سەرکردایەتی و دەزگاکانی تری کومەلە ئەپیچیتەوە و بریاریان لەسەر ئەدات . کومیتەی سەرکردایەتی هەلئەبژیریتەوە ، شکات و سکالا و داوا و رەخنە و پیشنیاری ئەندامان ئەپرسێ .

٢- کونفرەنس پیکدیت لە ئەندامانی کومیتەی سەرکردایەتی و جیگرەکانی و کادیرە پیشکەوتووەکانی و نوینەرانی هەمو ئەندامان ، کە بو ئەم مەبەستە هەلئەبژیردرین .

٣- کونفرەنس لە هەلومەرجی گونجاودا بە ٢ سال جاریک ولە کاتی پیویستدا لەسەر بریاری پلینوم ، یان لەسەر داوای

٢ سێیەکی ($\frac{٢}{٣}$) ئەندامانی کومیتەی سەرکردایەتی ، یان لەسەر داوای زوربەی ئەندامانی کومەلە ئەبەستریت .

١١- **دارایی کومەلە** : پێکدێت لە ئابونەی ئەندامان و یارمەتی دوستان و پیتاک و داهاتی چاپەمەنییەکان و ئەو دەسکەوتانەی لە دوژمن بەدەست ئەهێنرێن .

* * *